

СТАНОВИЩЕ

от

Проф. Никола Йорданов Колев, дмн
Катедра по обща и оперативна хирургия към МУ-Варна

на дисертационен труд за присъждане на научна степен **“доктор на науките”**

Област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт

Професионално направление 7.1 Медицина

Научната специалност: Обща хирургия, шифър 03.01.37

Автор: **Доцент д-р ВАСИЛ МАРКОВ БОЖКОВ, Д.М.**

Тема: „Постхолецистомичен синдром- актуален поглед върху „стар“ проблем.

Диагностика и съвременна терапевтична стратегия.“

1. Общо представяне на процедурата и дисертанта

Със Заповед № Р-109-452/06.11.2023г. на Ректора на Медицински университет-Варна бях определен за член на научното жури във връзка с процедура по придобиване на научната степен „доктор на науките“ в област на висше образование 7.Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1 Медицина, по научна специалност „Обща хирургия“ за нуждите на Катедра по Хирургически болести на МУ-Варна. Заповедта е издадена на основание чл.4 и ал. 2 от Закона за развитие на академичен състав в Република България (ЗРАСРБ), чл. 40 ал. 2, вр. с чл. 30, ал. 3 от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, чл. 89, ал. 2 от Правилника за развитие на академичния състав в Медицински университет-Варна

. На последвалото присъствено заседание на научното жури на 13.11.2023г. беше решено аз да изготвя становище. За тази цел ми бяха предоставени следните материали:

- Автореферат на тема „Постхолецистомичен синдром- актуален поглед върху „стар“ проблем. Диагностика и съвременна терапевтична стратегия.“ – на български и на английски език
- Флаш памет, съдържащ следните файлове: заявление до ректора, пълния текст на дисертация, автореферат, публикационна справка, справка за приноси, академична справка от библиотека на МУ-Варна, декларации за авторско депозиране, декларация за оригиналност, декларация за достоверност, известие за защита на личните данни, диплом ОНС „Доктор“, диплом „Магистър“ по Медицина, творческа автобиография.

Дисертационният труд е представен от 250 страници, обобщение на 10 публикации и съдържа 45 фигури, 29 снимки, 12 таблици и 510 литературни източници. Резултатите са докладвани на научни конференции у нас и в чужбина.

Нямам забележки по документите – бих искал да отбележа акуратността на доц. д-р Васил Божков при изготвянето на този комплект от материали.

Кратки биографични данни

Както се вижда от представената автобиография в европейски формат той е завършил МУ-Варна през 1998 г – първоначално постъпва лекар-специализат във Втора клиника по хирургия към УМБАЛ „Св. Марина“ гр. Варна, а през 2007г. става асистент към Катедра „Хирургически болести“ на МУ-Варна. Последователно придобива научно звание „Доктор“ и „Главен асистент“. По настоящем д-р Васил Божков е доцент в Катедра „Хирургически болести“ и има трудов стаж 24 години.

2. Актуалност на тематиката

Дисертационният труд третира проблем, който е актуален както в научно, така и в практическо-терапевтично отношение. Въпреки големият брой холецистектомии, извършени в световен мащаб не се регистрира напълно задоволителен лечебен ефект. Причината затова е че при някои пациенти, симптомите налични преди оперативната интервенция, се проявяват и след самата операция. През годините индикациите за холецистектомия се разширяват, доказателство за което е значително увеличаване брой на операциите. Наравно с това се увеличава и броя на хоспитализациите по повод усложнения след операциите.

Това налага системното изследване на проблема и търсене на възможни отговори нужни за по-адекватно комплексно лечение при жлъчно-каменна болест. Големият брой пациенти описани в раздел „Материали“, общо 1532 за период от 11 години, както и различните модалности за диагностика и последващо терапевтично лечение, дават ясна представа за обхвата на изследването. Показани са различните типове оперативни интервенции, които са приложени при пациенти с ЖКБ. Използваният набор от методи и инструментални техники е широк, позволяващ всестранно разгръщане на изследването в много аспекти. Това прави настоящия дисертационен труд изключително полезен.

Целта на дисертационния труд е да се проучат, анализират и приложат в клиничната практика съвременните диагностично-терапевтични стратегии и методи на лечение при пациенти с ПХС, с оглед оптимизиране на резултатите и намаляване на усложненията и смъртността при оперираните пациенти.

3. Познаване на проблема

Авторът познава състоянието на досегашните изследвания в тази област, което проличава от дългия списък на литературните източници, включени в автореферата и техния задълбочен анализ и компетентния коментар към тях.

4. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Като характеристика и оценка на труда бих искал да посоча, че от една страна той е изключително тясно фокусиран върху симптоматиката на постхолецистектомичния синдром и неговото третиране, но от друга страна изследването е разгърнато широко обхватно от гледна точка на различните оперативни интервенции, които биват извършвани при жлъчно-каменна болест и наличието на холедохолитиаза. Що се отнася до приносите на дисертационния труд на първо място бих посочил огромният брой оперирани пациенти в клиниката, което доказва значението на получените резултати. От голямо значение са и използваните различни диагностични модалности, предхождащи оперативните интервенции, което води до по-акуратен избор на предстоящата операция. Изключително ценно е значението на извършеният микробиологичен анализ за различните бактериални щамове при пациентите. Предвид увеличаващата се антибиотична резистентност при пациентите, този анализ е от изключително значение и може да даде ценни съвети за подходящо антибиотично консервативно лечение.

5. Автореферат

Оформянето и качествено съдържание на автореферата – според мен той не само е направен според изискванията на съответните правилници, но и в сбита стегната форма дава доста добра представа за основните резултати, постигнати в дисертацията, за специалисти от други области, имащи по един или друг начин допирни точки с тази тематика.

6. Изводи

Анализът на литературните източници, направена в дисертацията, установява че постхолецистектомичния синдром е актуален проблем. Пряко връзка затова най-вероятно е увеличаващия се брой извършени холецистектомии. Резултатите от дисертационния труд доказват нуждата от индивидуализирано лечение при пациентите. Анализираният десетгодишен период на пациенти с ПХС показва, че изборът на лечение може да бъде както оперативен, така и консервативен, имайки се предвид микробиологичната находка при пациенти с възпалителен процес. Ятрогенните лезии на жлъчните пътища са сериозни усложнения, които се увеличават като честота, като това има изключително значение, както медицинско, така и социално.

Приложените оперативни техники, описани в дисертационния труд, както и последващите резултати, доказват че те осигуряват трайни адекватен билиарен дренаж, което се характеризира с нисък морбидитет и леталитет. Важно е да споменем и доброто качество на животи на пациентите в следоперативния период. Независимо от вида на вътрешен дренаж, той е предпочитан пред външния дренаж и винаги трябва да бъде извършен, ако няма контраиндикации затова. Ендоскопските и минимално инвазивните процедури могат да бъдат първоначален метод на избор за лечение, особено при спешни иктерични състояния, с последваща операция.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Като члена на НЖ изразявам убедено своята подкрепа за присъждаането на научната степен „Доктор на науките” на кандидата доц. д-р Васил Божков. Дисертационният труд съдържа оригинални приноси от гледна точка на получените научни и научно-приложни резултати и напълно отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответства на специфичните изисквания на Правилника на МУ-Варна за приложение на ЗРАСРБ ” в област на висше образование 7.Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1 Медицина, по научна специалност „Обща хирургия”

Дата 07.12.2023 г.

Изготвил становището:

.....
(проф. д-р Никола Колев, дмн)